

UNITAT TEMÀTICA N° 3

1. Títol i autoria

Sebastián Sánchez Castillo
Universitat de València

Esteban Galán Cubillo
Universitat Politècnica de València

2. Durada del vídeo

7 minuts i 1 segon.

3. Contingut del vídeo

Esta unitat busca ajudar a comprendre el sistema audiovisual valencià i la seua estructura composta per mitjans públics i privats, la funció de servei públic i el seu finançament. En el vídeo s'exposen els beneficis socials que suposa tindre un mig públic de comunicació. També es tracta d'explicar com es financen aquests mitjans, així com els processos reguladors per a assegurar la qualitat dels seus continguts. Es debat també sobre els mecanismes econòmics que aconsegueixen sustentar aquests mitjans i el paper de la publicitat. Es posa l'accent en la necessitat de protegir aquests mitjans públics per a donar veu a les minories socials i garantir la diversitat i el pluralisme social. Tal com assegura UNESCO "La informació és un bé públic i els mitjans de comunicació independents enriqueixen la democràcia en mantindre informats als ciutadans, augmentar el seu coneixement dels assumptes públics, mitjançar el diàleg i contribuir a l'entesa entre els uns i els altres. Quan la ciutadania està ben informada i proveïda de coneixements pot participar activament en la democràcia i prendre decisions fonamentades". Els mitjans de comunicació públics són un model de bones pràctiques per a intentar lluitar contra la desinformació a la qual s'enfronten els sistemes democràtics i aconseguir consolidar les seues llibertats fonamentals.

4. Objectius de la Unitat Temàtica

- Entendre el paper dels mitjans de comunicació com un servei públic essencial
- Distingir entre mitjans públics i privats i els diferents sistemes de finançament
- Què significa la responsabilitat social dels mitjans públics ?
- Conèixer la Corporació Valenciana de Mitjans Audiovisuais
- Fomentar el audiovisual com una finestra para la creació de continguts de servei públic

5. Activitats d'aula

Es proposen 5 activitats:

OBJECTIU 1. Entendre el paper dels mitjans de comunicació com un servei públic essencial.

EL REPTE d'aquesta activitat és conèixer quina es la nostra relació amb els mitjans públics

TASCA (grup de 3 persones). Després de veure el vídeo de la unitat, prepara en grups de 3 persones una presentació d' un minut en la que respongueu a las següents qüestions: Són necessaris els mitjans públics de comunicació? Per què? Creus que és necessari transformar els mitjans de comunicació públics? Posa algun exemple. .

OBJECTIU 2. Distingir entre mitjans públics i privats i els diferents sistemes de finançament.

EL REPTE d'aquesta activitat és aprendre a identificar quan estem davant d'un mitjà públic o privat.

TASCA (per parelles). Cada parella triarà una notícia i buscarà al Web de les televisions un contingut relacionat amb eixa notícia que s'haja emès en un mitjà públic o en un mitjà privat. Cada parella projectarà a la classe un fragment d'eixa notícia i la resta de la classe deurà dir si es tracta de un mitjà públic o privat i si n'hi ha alguna diferència en el tractament de la informació.

OBJECTIU 3. La responsabilitat social dels mitjans públics.

EL REPTE d'aquesta activitat és entendre la enorme responsabilitat que tenen els mitjans de comunicació i en especial els mitjans públics.

TASCA (per parelles). Prepareu el guió d'una entrevista a un adult en la que pregunteu sobre un esdeveniment important que recorden i quins mitjans de comunicació van triar per informar-se. Es tractaven de mitjans públics o privats? Creuen que els mitjans van actuar amb responsabilitat? Per què?

OBJECTIU 4. Conèixer la Corporació Valenciana de Mitjans Audiovisuals.

EL REPTE d'aquesta activitat és conèixer l'oferta de programació infantil i juvenil de "La Colla".

TASCA (Individual). Entra en el Web de "La Colla" d' À Punt Mèdia <https://lacolla.apuntmedia.es/> i tria un contingut d'entreteniment. Després de vore el contingut, creus que els valors que projecta són positius? Creus que la televisió pública deu oferir continguts d'entreteniment? Per què?

OBJECTIU 5. Fomentar el audiovisual como una finestra para la creació de continguts de servei públic.

EL REPTE d'aquesta activitat és promocionar les vocacions creatives en l'àmbit de la creació audiovisual.

TASCA (grup de 3 persones). El programa d'ÀPunt "Inoblidables" <https://www.apuntmedia.es/programes/inoblidables> conta la història dels veïns que habiten pobles amb molt poca població. Tria una població d'eixe programa i dissenya un format de televisió que puga ser gravat en eixa població. El format ha de constar de:

- Nom de les persones autores del projecte
- Fitxa del projecte (categoria, gènere, durada, seriació, pantalla).
- Idea (*storyline*): explicació del projecte en dues línies.
- Sinopsi: breu descripció del projecte en un mig full màxim.

Abans de començar a escriure, reflexiona; es tracta d'un programa amb vocació de servei públic? Creus que aborda els continguts amb responsabilitat social? Justifica les raons.

6. Recursos addicionals i materials de consulta per a ampliar la matèria

Per a debatre sobre els tems tractats en el vídeo, es recomana visitar aquestes webs:

<https://www.apuntmedia.es/>: Lloc web dels mitjans de comunicació públics de la Comunitat Valenciana.

<https://www.rtve.es/noticias/comunidad-valenciana/valencia/>: Enllaç amb la programació dels informatius del Centre Territorial de la Corporació RTVE de la Comunitat Valenciana.

<https://www.unesco.org/es/media-pluralism-diversity> La UNESCO (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura) promou el pluralisme i la diversitat dels mitjans de comunicació, que són fonamentals per a un entorn mediàtic independent i lliure amb diversitat d'opinions i idees.

<https://consellaudiovisual-cv.org/> És l'autoritat audiovisual independent encarregada de vetlar pel respecte dels drets, llibertats i valors constitucionals i estatutaris en l'àmbit dels mitjans audiovisuals a la Comunitat Valenciana i pel compliment de la normativa vigent en matèria audiovisual i de publicitat, d'acord amb els principis d'actuació i funcions que li atribueixen l'Estatut d'autonomia i la Llei 10/2018, de 18 de maig, de la Generalitat, de creació del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana (CACV).

<https://www.bonadiatv.org/>: Bon Dia TV és la plataforma de continguts audiovisuals de caràcter social i cultural impulsada per la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació (CVMC), l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears (EPRTVIB) i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). La programació està conformada per documentals, sèries, llargmetratges, programes de viatges, cuina,

literatura, cultura, ciència, tradicions i esports, en una llengua que es manifesta en diferents variants segons el territori.

<https://www.rtve.es/play/videos/uned/uned-28-03-14/2474883/>: Drets humans i Educació Mediàtica en l'era d'Internet.

<https://www.rtve.es/play/videos/soy-camara/soy-camara-programa-del-cccib-innovaciones/961092/> El programa tracta sobre la velocitat dels canvis en el nou horitzó cultural on la convergència mediàtica, la cultura de la participació i la creació de xarxes distribuïdes s'estan convertint en temes clau.

<https://www.rtve.es/play/videos/atrapadas/el-machismo-en-el-cine/6695074/>: Ens quedem 'atrapades' amb Anna Castillo, Belén Cuesta, Carla Simón i Marisa Fdez. de Armenteros per a conèixer quina és la situació de desigualtat de gènere que viuen les dones al cinema.

<https://www.apuntmedia.es/programes/inoblidables>: Programa Inoblidables À Punt Mèdia. Va ser dissenyat per estudiants de Comunicació Audiovisual de la Universitat Jaume I de Castelló.

<https://lacolla.apuntmedia.es/>: La Colla: espai d'À Punt per als xiquets i xiquetes de la casa.

<https://www.rtve.es/play/videos/programa/jornadas-participacion-social-medios-comunicacion-publicos/6746994/>: Participació social dels mitjans públics

7. Referències seleccionades

- Barranquero, A., y Baeza, C. S. (2021). *La comunicación desde abajo: Historia, sentidos y prácticas de la comunicación alternativa en España*. Editorial Gedisa.
- Boix, A., Sierra, S. D. L., Guichot, E., y Manfredi Sánchez, J. L. (2020). Hacia un modelo de regulación para garantizar la independencia de las televisiones públicas en España. *Cuadernos: (Círculo cívico de opinión)*, 27, 5-31. Disponible en:
<https://idus.us.es/bitstream/handle/11441/96949/HACIA%20UN%20MODELO%20DE%20REGULACI%C3%93N%20.pdf?sequence=1>
- Díaz Campo, J., y Berzosa, J. (2020). Responsabilidad social corporativa en empresas audiovisuales españolas. Análisis de RTVE, Atresmedia y Mediaset. *Revista de Comunicación*, 19(1), 93-108. Disponible en:
http://www.scielo.org.pe/scielo.php?pid=S16840933202000100006&script=sci_abstract&lng=en
- Gallego, A. M. (2021). Mecanismos de control de la televisión pública en España: el cumplimiento de las obligaciones programáticas de servicio público de la CRTVE. *Documentación de las Ciencias de la Información*, (44), 271-277. Disponible en:
<https://revistas.ucm.es/index.php/DCIN/article/download/74590/4564456558327/4564456620144>
- Muñoz Gallego, A. (2020). El cumplimiento de las obligaciones de servicio público de la televisión pública en España: análisis y evolución de la oferta programática cultural y educativa de TVE. (Tesis Doctoral). Disponible en: <https://eprints.ucm.es/id/eprint/64030/>
- Marzal Felici, J., López-Olano, C., y Soler Campillo, M. (2021). Participación ciudadana y medios de comunicación públicos 1: Conceptos y teorías. Disponible en: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=851180>
- Moreno, R. M. A. (2013). Ciudadanías y Medios: Veedurías desde la participación ciudadana. *Commons: revista de comunicación y ciudadanía digital*, 2(1). Disponible en: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/4546483.pdf>

8. Fitxa tècnica del vídeo

Direcció de projecte: Javier Marzal Felici i Marta Martín Núñez

Producció: Roberto Arnau

Direcció d'art: Daniel Zomeño

Guió i realització: Sebastián Sánchez-Castillo i Esteban Galán Cubillo

Presentadors: Natalia Crespo i Diego Vidales

Direcció de fotografia: Juan Plasencia García

Edició i postproducció: Jordi Montañana

Grafisme i efectes de postproducció: Adam Brenes

Ayudants de postproducció: Almudena Haro, Javier Marín i Leire Azkunaga

Equips audiovisuals i plató: Laboratori de Ciències de la Comunicació

Revisió lingüística: Servei de Llengües i Terminologia UJI

Banc d'imatges: Artgrid, RTVE, À Punt, TV3, Canal Sur, EITB, Wikimedia, Freepik, Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana, Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació

Música: "As Sure as Dawn". Vic Davi

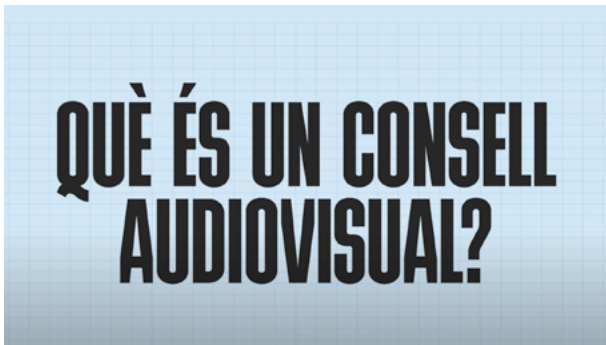
Amb la col·laboració de: Universitat de València, Universitat Jaume I, Universitat d'Alacant, Universitat Miguel Hernández d'Elx, Universitat Politècnica de València, Universidad Cardenal Herrera-CEU, À Punt Mèdia, CEFIRE Artístic-expressiu de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana

Una producció de: Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana

Amb el suport de: Càtedra RTVE-UJI "Cultura Audiovisual y Alfabetización Mediática"

UNITAT TEMÀTICA N° 4

1. Títol i autoria

Javier Marzal Felici
Universitat Jaume I de Castelló

2. Durada del vídeo

5 minuts i 9 segons.

3. Contingut del vídeo

En primer lloc, s'ofereix una definició del que són els Consells Audiovisuels, així com les principals funcions i característiques, com a entitats independents amb capacitats reguladores i sancionadores sobre el sector audiovisual del territori sobre el qual tenen competències. A continuació, es fa referència als reguladors audiovisuals que tenim a Espanya, és a dir, a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC), al Consell Audiovisual de Catalunya (CAC), al Consell Audiovisual d'Andalusia (CAA) i al Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana (CACV). En tercer lloc, es presenta una panoràmica ràpida dels Consells Audiovisuels a nivell internacional. Tot seguit, s'enumeren les funcions principals del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana i s'ofereix una recapitulació del paper que juguen els Consells Audiovisuels per al desenvolupament del sistema mediàtic.

4. Objectius de la Unitat Temàtica

- Conèixer la naturalesa i les funcions dels consells audiovisuals
- Entendre el paper dels consells audiovisuals al context del sistema mediàtic
- Comprendre la rellevància dels consells audiovisuals per al desenvolupament dels àmbits professionals relacionats amb la comunicació

5. Activitats d'aula

- Debatre sobre la influència de la política a l'ecosistema mediàtic, i sobre el paper que han de jugar els Consells Audiovisuels.
- Consulta d'articles d'opinió i notícies de la premsa generalista a nivell estatal que critiquen i/o donen suport a l'existència dels consells audiovisuals.
- Comparar les activitats que desenvolupen els diferents consells audiovisuals, tant a nivell espanyol com internacional.
- Analitzar els casos alemany, belga o espanyol, on hi ha consells audiovisuals a escala autonòmica o regional, davant del model centralitzat de França o Itàlia, per debatre'n els avantatges i els inconvenients.

6. Recursos addicionals

La millor manera de conèixer la naturalesa i les funcions dels Consells Audiovisuais és consultar la pàgina web d'algunes entitats de referència, a nivell nacional i internacional:

<https://www.cnmc.es>: Lloc web de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, que té conferides les funcions reguladores de l'espai audiovisual a nivell estatal.

<https://consellaudiovisual-cv.org>: Lloc web del Consell Audiovisual de la Comunitat Valenciana (CACV).

<https://www.cac.cat>: Lloc web del Consell Audiovisual de Catalunya (CAC).

<https://www.ofcom.org.uk/home>: Lloc web de l'OfCom, Office of Communications, entitat reguladora de l'espai audiovisual del Regne Unit.

<https://www.csa.fr>: Lloc web del Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA), regulador de l'espai audiovisual a França.

<https://www.agcom.it>: Lloc web de l'Autoritat per Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM), regulador de l'espai audiovisual a Itàlia.

<https://www.die-medienanstalten.de/>: Lloc web de les 14 autoritats reguladores a Alemanya, Medienanstalt, que es corresponen amb els seus estats federats.

<https://www.erc.pt/>: Lloc web de l'autoritat reguladora de Portugal, Entitat Reguladora per a la Comunicação Social.

<https://www.csa.be>: Lloc web de l'autoritat reguladora del territori federal francòfon de Valònia, a Bèlgica.

<https://www.vlaamseregulatormedia.be/en>: Lloc web de l'autoritat reguladora del territori federal de Flandes, a Bèlgica.

<https://www.vlaamseregulatormedia.be/en>: Lloc web del regulador audiovisual per al sistema mediàtic de la regió bilingüe de Brusel·les capital.

7. Referències seleccionades

Campos Freire, Francisco (2016). *Situación actual y tendencias de la radiotelevisión pública en europa*. Santiago de Compostela: Universidad de Santiago de Compostela / FORTA. Disponible en <http://bitly.ws/AEyD>.

Comisión de Expertos en Comunicación de las Universidades Valencianas, CECUV (2015). Bases para la renovación del espacio comunicativo valenciano y la restitución del servicio público de radiotelevisión. Valencia. Disponible en: <http://bitly.ws/AGTd>

López Cepeda, Ana María (2011). La intendencia y cualificación de los órganos de control de la radio televisión española. Situación de los Consejos autonómicos (CAC, CAA y COAN). En: Suárez-Villegas, Juan-Carlos (Coord.). *La ética de la comunicación a comienzos del siglo XXI*. Libro de Actas del I Congreso Internacional de Ética de la Comunicación. Sevilla, Universidad de Sevilla, Facultad de Comunicación, 29, 30 y 31 de marzo de 2011, 472-486. Disponible en: <https://idus.us.es/handle/11441/35094>.

López-Olano, Carlos (2018). *RTVV: Paradigma de la triple crisis de las radiotelevisiónes públicas*. Valencia: Tirant Lo Blanch. Disponible en: <http://bitly.ws/AGTC>

Marzal-Felici, Javier y Soler Campillo, María (2015). La relevancia estratégica de RTVV en el sistema comunicativo valenciano y para el desarrollo económico, social y cultural de la Comunidad Valenciana. En: Marzal-Felici, Javier, Izquierdo Castillo, Jéssica, y Casero Ripollés, Andreu (eds.). *La crisis de la televisión pública. El caso de RTVV y los retos de una nueva gobernanza*. Barcelona, Bellaterra, Castellón, Valencia: Col·lecció Aldea Global, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Jaume I, Universitat, Universitat de València. <http://bitly.ws/AGVk>

Ramírez Alvarado, María del Mar (2005). Los Consejos Audiovisuales como entidades reguladoras: situación actual en España y actuaciones estratégicas para el futuro de las televisiones autonómicas. Actas del XX Congreso Internacional de Comunicación / coord. Por Elsa Moreno Moreno, Elea Giménez-Toledo, Cristina Etayo Pérez, Ruth Gutiérrez Delgado, Cristina Sánchez Blanco, Enrique Guerrero Pérez, 2007, 151-161. Disponible en: <https://idus.us.es/handle/11441/26468>.

8. Fitxa tècnica del vídeo

Direcció de projecte: Javier Marzal Felici i Marta Martín Núñez

Producció: Roberto Arnau

Direcció d'art: Daniel Zomeño

Guió i realització: Javier Marzal Felici

Presentadors: Natalia Crespo i Diego Vidales

Direcció de fotografia: Juan Plasencia García

Edició i postproducció: Jordi Montañana

Grafisme i efectes de postproducció: Adam Brenes

Ayudants de postproducció: Almudena Haro, Javier Marín i Leire Azkunaga

Equipos audiovisuales y plató: Laboratori de Ciències de la Comunicació UJI

Revisió lingüística: Servei de Llengües i Terminologia UJI

Banc d'imatges: Dall-e, Artgrid, À Punt, Wikimedia, Consejo Audiovisual de Andalucía, Consell Audiovisual de Catalunya i Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana

Música: "A look out". Assaf Ayalon

Amb la col·laboració de: Universitat de València, Universitat Jaume I, Universitat d'Alacant, Universitat Miguel Hernández d'Elx, Universitat Politècnica de València, Universidad Cardenal Herrera-CEU, À Punt Mèdia, CEFIRE Artístic-expressiu de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana

Una producció de: Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana

Amb el suport de la Cátedra RTVE-UJI "Cultura Audiovisual i Alfabetització Mediàtica"